

JAN TREMBECKI

ur. 1934; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, PRL
Słowa kluczowe	Lublin, Hrubieszów, PRL, fotoreporter, fotografia prasowa, cenzura w PRL, Kurier Lubelski (czasopismo)

Ingerencja cenzury w fotografii prasowe w okresie PRL

Bardzo [odczuwałem istnienie cenzury]. Na przykład w Hrubieszowie odsłaniano pomnik poświęcony Bolesławowi Prusowi i, jak zwykle, w takich uroczystościach brało udział wojsko, to znaczy stanęli na warcie honorowej. I ja zrobiłem [zdjęcie]. Wiele rzeczy nie wiedziałem, dopiero okazywało się później. No i pan cenzor kazał podcinać tych żołnierzy. Powiedział, że wojska w Hrubieszowie nie ma.

Drugie: po stanie wojennym ci żołnierze, którzy byli powołani w okresie stanu wojennego do wojska, po pewnym czasie szli do cywila, no i było takie pożegnanie w jednostce na Majdanku. Pojechaliśmy tam i sfotografowałem, że na tle pododdziałów szedł poczet sztandarowy. Ale sztandar rozwinięty i tam gdzieś pisało, jakaś Trzecia Brygada, jakieś wojska. Jest napis. No i pan cenzor kazał wyciąć ten sztandar. [Po wycięciu] okazało się, że na czele tych pododdziałów idzie trzech facetów niosących na ramieniu kij.

Na przykład rozpoczynano budowę Czechowa i do kanalizacji były potrzebne takie duże, okrągłe betony. Chciałem pokazać ogrom tego, że ten beton jest taki duży i poprosiłem człowieka, [aby] stanął [obok], bo [to było] wysokości człowieka. Też pan cenzor to wyrzucił. Powiedział, że to nie można tak. „Od razu pan chce pokazać, jakie to będzie wszystko duże”. Ale facet nie rozumiał, że na przykład w każdej jednej szkole budowlanej jeśli się projektuje osiedle na trzydzieści tysięcy mieszkańców, to muszą być odpowiednie przekroje wszystkich urządzeń – i kanalizacji, i wody, i wszystkiego.

Cały czas [cenzura działała]. Jak się coś udało przesmuglować poza nimi, to był nasz ogromny sukces. Ale to niewiele razy się udawało. Nie i koniec – nie było dyskusji.

Data i miejsce nagrania	2005-05-12, Lublin
Rozmawiał/a	Wioletta Wejman
Transkrypcja	Magdalena Nowosad, Wioletta Wejman, Piotr Krotofil
Redakcja	Piotr Krotofil
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"